

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/66/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414214654
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1414214654.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a sudcov JUDr. Alexandry Hanusovej a Mgr. Patricie Skotnickej v spore žalobcov: X/ F. A., N.. X.XX.XXXX, D. XXA, B., X/ N. T., N.. XX.X.XXXX, V. XX, B., obaja zastúpení advokátkou JUDr. Dagmar Valuchovou, Dostojevského rad 1, Bratislava, proti žalovanej: S. A., N.. XX.XX.XXXX, L. D. X, A., zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Balalovou, Ružová dolina 10, Bratislava, o zaplatenie 8.223,95 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č.k. 7C/260/2014-218, zo dňa 21.10.2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zaväzujúcej časti, t.j. vo výrokoch I., II., III. a IV., p o t v r d z u j e.

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti náhrady trov konania, t.j. vo výrokoch VI. a VII., m e n í t a k, že žalobcom 1/ a 2/ priznáva proti žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v pomere 48,54 %.

Žalobcom 1/ a 2/ priznáva proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 3.436,25 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % p. a. z uvedenej sumy odo dňa 18.3.2014 do zaplatenia (výrok I.); uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 2/ sumu 1.718,13 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % p. a. z uvedenej sumy odo dňa 18.3.2014 do zaplatenia (výrok II.); uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 1.023,19 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % p. a. z uvedenej sumy odo dňa 18.3.2014 do zaplatenia (výrok III.); uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 2/ sumu 511,59 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % p. a. z uvedenej sumy odo dňa 18.3.2014 do zaplatenia (výrok IV.); žalobu v časti istiny 1.534,78 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % p. a. z uvedenej sumy zamietol (výrok V.); žalobcom 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 62,68 % voči žalovanej (výrok VI.); rozhodol, že v zastavujúcej časti žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania nepriznáva (výrok VII.); uviedol, že o výške trov konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku (výrok VIII.).

2. V odôvodnení uviedol, že po rozhodnutí odvolacieho súdu (uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 3Co/254/2017-172, zo dňa 29.11.2018, ktorým zrušil v danej veci rozsudok Okresného súdu Bratislava IV č.k. 7C/260/2014-118, zo dňa 12.6.2017) ostal predmetom konania nárok žalobcov ako dedičov po poručiteľovi Kamilovi Rybárovi na vydanie bezdôvodného obohatenia v žalovanej sume 8.223,95 eura s príslušenstvom (žalobkyni 1/ v pomere 2/3 k celku a žalobcovi 2/ v pomere 1/3 k celku), ktoré finančné

prostriedky žalovaná vybrala a spotrebovala po smrti poručiťľa z účtu č. XXXXXXXX/XXXX (5.154,38 eura) a z vkladnej knižky č. XXXXXXXX/XXXX (3.069,57 eura).

3. Podľa súdu prvej inštancie žalobcovia preukázali splnenie všetkých predpokladov bezdôvodného obohatenia sa na strane žalovanej, a to neoprávneným výberom predmetných finančných prostriedkov z bankového účtu a z vkladnej knižky. Žalovaná sa v rámci dedičského konania vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 23D751/2004 účinne nebránila a ostala nečinná. Ona samotná počas dedičského konania mohla a mala podľa súdu prvej inštancie vykonať úkony smerujúce k uplatneniu si pasív voči dedičom po poručiťľovi a obrátiť sa so žiadosťou o pomoc na advokátsku kanceláriu, či podať návrh na určenie, že predmetné finančné prostriedky nepatria do dedičstva po zomrelom. „Záznamy o vykonaných vkladoch“ ručne napísané žalobkyňou, ktoré vklady mali údajne predstavovať výnosy z jej podnikania, nepovažoval súd prvej inštancie za dôkaz o vykonaných vkladoch žalovanou z jej výlučných prostriedkov na predmetný účet a vkladnú knižku. Vykonaný navrhnutý výsluch svedkyne Z. F. (iné návrhy na doplnenie dokazovania strany sporu nemali) za účelom preukázania spornej otázky týkajúcej sa finančných prostriedkov uložených v banke; či tieto boli dávané z podnikania žalovanej do smrti poručiťľa, alebo z príjmov nebohého. Svedkyňa (dlhodobá suseda a priateľka žalovanej, ktorá žalovanú aj s poručiťľom navštevovala) potvrdila, že žalovanej robievala doprovod do banky a že ju videla vykonávať vklady, avšak na podnikateľský účet žalovanej, ktorý bol na jej meno a s ktorým výlučne disponovala. K otázke vlastníctva finančných prostriedkov a vykonaných vkladov na predmetnom účte a vkladnej knižke sa vyjadriť nevedela. Podľa súdu prvej inštancie tak bolo nesporné, že žalovaná finančné prostriedky z vkladového účtu č. XXXXXXXX/XXXX vedeného v Poštovej banke a.s. so zostatkom ku dňu smrti poručiťľa vo výške 92.474,- Sk (3.069,57 eura) a z osobného účtu č. XXXXXXXX/XXXX vedeného v Poštovej banke a.s. vo výške ku dňu smrti poručiťľa 155.280,89,- Sk (5.154,38 eura) vybrala a spotrebovala. Výzvou zo dňa 18.2.2014 bola vyzvaná na plnenie.

4. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že finančné prostriedky na bankovom účte č. XXXXXXXX/XXXX so zostatkom 5.154,38 eura patrili v čase smrti poručiťľovi a s poukazom na vyslovený záver odvolacieho súdu finančné prostriedky na vkladnej knižke č. XXXXXXXX/XXXX so zostatkom 3.069,57 eura mali dvoch vkladateľov (poručiťľa a žalovanú), pričom obaja vkladatelia mali rovnaké dispozičné práva. Spoluvlastnícky vzťah ku vkladu na predmetnej spoločnej vkladnej knižke predstavuje deliteľné plnenie a podľa vysloveného záveru odvolacieho súdu predmetom dedičského konania mala byť iba jedna polovica spoločného vkladu na vkladnej knižke vo výške ku dňu smrti poručiťľa ako jedného zo spolumajiteľov vkladnej knižky. V danom prípade nebol dojednaný podiel vkladateľov na spoločnom účte (správne na vkladnej knižke - pozn. odvolacieho súdu). Vlastníctvom poručiťľa tak bola jedna polovica predmetných finančných prostriedkov na vkladnej knižke zo sumy 3.069,57 eura vo výške 1.534,78 eura. Súd prvej inštancie preto zaviazal žalovanú s poukazom na § 451 ods. 1, 2, § 456 Občianskeho zákonníka na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyňi 1/ vo výške 1.023,16 eura (v zmysle právoplatného dedičského rozhodnutia nadobudla dedičstvo v pomere 2/3) a žalobcovi 2/ vo výške 511,59 eura (v zmysle právoplatného dedičského rozhodnutia nadobudol dedičstvo v pomere 1/3). Ohľadom finančných prostriedkov na bankovom účte (podporne s poukazom na obsah neplatného závetu, kde poručiťľ prejavil vôľu vo vzťahu k týmto finančným prostriedkom ako k peniazom v jeho výlučnom vlastníctve pre prípad jeho smrti a mal nesporne vôľu tieto finančné prostriedky zanechať žalovanej, v presvedčení o svojom výlučnom vlastníctve) dospel súd prvej inštancie k záveru, že tieto boli v čase smrti vo výlučnom vlastníctve poručiťľa (žalovanou nebol predložený dôkaz o jej vlastníctve), a preto zaviazal žalovanú zaplatiť žalovanej 1/ (správne žalobkyňi 1/ - pozn. odvolacieho súdu) 3.436,25 eura a žalovanému 2/ (správne žalobcovi 2/ - pozn. odvolacieho súdu) 1.718,13 eura. Nakoľko sa žalovaná dostala s plnením do omeškania, súd prvej inštancie ju zaviazal v zmysle § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka aj k zaplateniu dlžnej sumy s príslušným zákonným úrokom z omeškania. Žalobu v časti týkajúcej sa istiny 1.534,78 eura s príslušenstvom zamietol s poukazom na vykonané dokazovanie a vyslovený záver odvolacieho súdu (vlastníctvom poručiťľa bola jedna polovica finančných prostriedkov na vkladnej knižke v uvedenej výške).

5. K námietke žalovanej ohľadom výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka) súd prvej inštancie uviedol, že to bola práve žalovaná, ktorá nevyužila zákonom jej dané možnosti v rámci dedičského konania po poručiťľovi a neobrátila sa na súd a bola to práve žalovaná, ktorá bez ustálenia otázky vlastníctva predmetných finančných prostriedkov a bez vyčkania na ukončenie dedičského konania vybrala všetky finančné prostriedky z vkladnej knižky a účtu. Jej konanie súd prvej inštancie považoval za unáhlené, vykonané so silnými negatívnymi emóciami voči žalobcom

1/ a 2/, v snahe presadiť si svoju subjektívnu tvrdenú pravdu o vlastníctve predmetných finančných prostriedkoch, a teda konala v rozpore s platnými právnymi predpismi.

6. V súvislosti s náhradou trov konania v zastavujúcej časti súd prvej inštancie uviedol, že k späťvzatiu žaloby v časti týkajúcej sa aktív (prsteň zo zlatého kovu obrúčka v hodnote 363 eur a prsteň zo zlatého kovu pánsky prsteň v hodnote 420 eur) nedošlo v dôsledku takého správania sa žalovanej, ktoré by po podaní žaloby uspokojilo žalovaný nárok žalobcov, ale z dôvodu tvrdenia žalovanej, že prstene nemá, jeden z nich bol poručiťovi ukradnutý v máji - v júni 2006, čo bolo aj hlásené na polícii, ale doklady o tejto udalosti už zahodila (nijakým listinným dôkazom svoje tvrdenie nepreukázala); túto skutočnosť uviedla so silnými emóciami tak, že musela byť na pojednávanie konané dňa 16.3.2017 privolaná RZP. Na základe uvedenej skutočnosti sa žalobcovia rozhodli viať žalobný návrh v časti istiny 783 eur späť. Súd prvej inštancie preto s poukazom na opísané dôvody osobitného zreteľa žiadnej zo strán sporu v zastavujúcej časti náhradu trov konania nepriznal (§ 257 CSP). Vo veci samej predstavoval úspech žalobcov 81,34 % a žalovanej 18,66 %. Žalobcom ako čiastočne úspešnej strane sporu preto súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 62,68 % (náhradu trov konania pomerne rozdelil).

7. Proti zaväzujúcim výrokom a výrokom o náhrade trov konania podala odvolanie žalovaná a žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých zaväzujúcich výrokoch zmeniť a žalobu zamietnuť a priznať jej náhradu trov konania. Uviedla, že súd prvej inštancie nevykonal navrhovaný dôkaz, ktorý bol potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď nezobral pri rozhodovaní do úvahy špecifické okolnosti prípadu. Mala za to, že konanie žalobcov je v rozpore s dobrými mravmi a preto nemôže požívať právnu ochranu.

8. Podľa žalobkyne sa súd prvej inštancie nevyporiadal s tým, že výkon práva, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi, by nemal požívať právnu ochranu. Uviedla, že so zomrelým žila 20 rokov v jednej domácnosti; tento bol elektrikár, nezarábal veľa a ešte roky, čo spolu žili, musel platiť výživné na 3 maloleté deti. Počas spolužitia so zomrelým si založila živnosť a zarobené peniaze ukladal zomrelý na vkladnú knižku alebo účet v banke; finančné záležitosti mal na starosti zomrelý, ale ona bola na účte aj na vkladnej knižke uvedená ako spolumajiteľka. Ďalej poukázala na skutočnosť, že poručiťovi dala na odkúpenie garsónky 25.000,- Sk, čo aj preukázala, avšak súd prvej inštancie sa touto sumou nezaoberal; žalobcovia túto garsónku zdedili a následne predali, ale uvedenú sumu jej nevrátili. Do spisu založila výpis, kde poručiťel písal, aké peniaze vložila na vkladnú knižku, koľko bolo kedy vybrané a na čo; je tam napr. napísané rukou poručiťela, že 27.11.2001 vložila S..A.. (S. A.) 40.000,- Sk; rukou zomrelého je tam napísané, že si dňa 27.11.2001 vybral 1.000,-Sk na 2 kartóny cigariet.

9. Podľa žalovanej bol napriek neplatnosti závetu tento spísaný preto, lebo poručiťel vedel, že mu dala peniaze na odkúpenie garsónky a že peniaze v peňažných ústavoch patrili tiež jej. Preto jej garsónku a peniaze v peňažných ústavoch odkázal. Napriek neplatnosti závetu po stránke právnej mala tento za platný po stránke morálnej a vyjadrila presvedčenie, že v rozpore s dobrými mravmi konajú žalobcovia. Poručiťel s ňou žil dlhé roky, platil výživné na tri deti, ale tieto sa s ním nestýkali. Keď zomrel, tak sa nepostarali o jeho pohreb, ani sa jej nespýtali, aké sú náklady za pohreb. Len keď išlo o majetok, tak to konali, aby dostali všetko dedičstvo a vôbec nezobrali do úvahy vôľu zomrelého, ktorú prejavil spísaním závetu. Bolo by preto v rozpore s dobrými mravmi, aby bola zaviazaná uhradiť žalobcom žalovanú sumu. Žalobcovia zdedili dve nehnuteľnosti a jednou bola garsónka v celom rozsahu uhradená z jej peňazí. Zopakovala, že peniaze v banke boli peniaze, ktoré zarobila, keď podnikala. Z peňazí na účte hradila i náklady za pohreb zomrelého, lebo žalobcovia sa na týchto nákladoch nijako nepodieľali a taktiež nezahrnuli tieto náklady do dedičstva po zomrelom, ako pasívum dedičstva.

10. V súvislosti so záverom súdu prvej inštancie, že svoje nároky týkajúce sa nákladov za pohreb si mala uplatniť v dedičskom konaní, poukázala na zápisnicu o predbežnom vyšetrení z dedičského konania, kde uviedla, že zabezpečila pohreb zosnulého a náklady na pohreb sú asi 21.000,- Sk, čo preukáže dokladmi. Po konaní o určenie neplatnosti závetu sa notár a ani dedičia zomrelého v dedičskom konaní už nezaujímali o trovy pohrebu a napriek tomu, že tieto trovy si uplatnila v predbežnej zápisnici, notár sa tým pri rozhodovaní o dedičstve nezaoberal. Žalovaná poukázala aj na výzvu zo 14.2.2013, kde Q.. Q. Š. uznal, že znášala náklady spojené s pohrebom zomrelého vo výške 748,56 eura a že tiež uhradila poplatky spojené s užívaním garsónky vo výške 222,26 eura za obdobie 9/2004-1/2005 a preto žiadala

o uhradenie sumy 7.253,13 eura; v žalobe však už žalobcovia požadovali sumu 9.006,95 eura. Žiadosť o odčítanie trov pohrebu 748,56 eura od žalovanej sumy súd prvej inštancie nebral do úvahy.

11. Vo vzťahu k náhrade trov konania v zastavujúcej časti žalovaná namietla nesprávne vyhodnotenie späťvzatia žaloby v uvedenej časti. Prstene boli ukradnuté z garsónky zomrelého a preto ich nemal notár, ktorý prejednával dedičstvo, k dispozícii a nemal ich zahrnúť do dedičstva; krádež bola nahlásená na políciu, ale ani notár ani súd sa touto skutočnosťou nezaoberali. Žalobcovia zobrali žalobu v časti o vydanie hnuiteľných vecí - 2 prsteňov zo žltého kovu späť z dôvodu zistenia, že tieto prstene nemá žalovaná k dispozícii a neboli ani ku dňu úmrtia zomrelého. Zavinili preto späťvzatie žaloby v tejto časti žaloby a preto má žalovaná podľa § 256 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania. Dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu § 257 CSP neboli dané, pretože pri dedičskom konaní nebolo preukázané, že prstene ku dňu úmrtia poručiteľa existovali; neboli reálne ohodnotené, len žalobcovia si určili ich hodnotu. Žalobu vzali čiastočne späť len z dôvodu, že nevedeli preukázať existenciu prsteňov ku dňu úmrtia poručiteľa a ani hodnotu, akú uviedli.

12. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) preskúmal rozsudok v napadnutej časti, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné len v časti náhrady trov zastavujúcej časti konania. Rozsudok verejne vyhlásil v súlade s § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP.

13. K uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, t.j. že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, odvolací súd uvádza, že žalovaná v odvolaní neuviedla žiaden dôkaz, ktorý mala v konaní pred súdom prvej inštancie navrhnuť a ktorý nebol vykonaný. Zo zápisnice o pojednávaní dňa 23.9.2019 navyše vyplýva, že po vykonanom dokazovaní pred výzvou podľa § 182 CSP právna zástupkyňa žalovanej uviedla, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie listinných dôkazov a iné listinné dôkazy nepredkladá. Pokiaľ na výzvu súdu prvej inštancie po vydaní uznesenia Krajského súdu v Bratislave č.k. 3Co/254/2017-172, zo dňa 29.11.2018 (ktorý k odvolacej námietke nevykonania výsluchu svedkýň - A. Q. a Z. F. na skutočnosti týkajúce sa zarábania peňazí žalovanou a poručiteľom a ukladania týchto peňazí na spoločný bankový účet a vkladnú knižku uviedol zhodne so súdom prvej inštancie, že vykonanie týchto dôkazov nebolo v konaní pred súdom pre rozhodnutie vo veci samej nevyhnutné; ich vykonanie sa aj odvolaciemu súdu javilo ako neehospodárne, keďže by neobjasňovali usporiadanie vlastníckych práv vo vzťahu k finančným prostriedkom uloženým na bankovom účte a vo vzťahu k finančným prostriedkom na vkladnej knižke) žalovaná v podaní zo dňa 10.5.2019 trvala na výsluchu svedkyne Z. F., tak súd prvej inštancie označenú svedkyňu vypočul na pojednávaní dňa 23.9.2019. Vykonanie tohto dôkazu a jeho vyhodnotenie uviedol v napadnutom rozsudku. Odvolacia námietka týkajúca sa nevykonania navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností je preto nedôvodná.

14. K uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie spor posúdil po právnej stránke, a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z procesných ustanovení týkajúcich sa dokazovania. V prejednávaní veci však pri viazanosti dôvodmi odvolania dospel odvolací súd k záveru, že takto uplatnený odvolací dôvod v konaní naplnený nebol. Samotné tvrdenie žalovanej, že bola ako na účte tak na vkladnej knižke uvedená ako spolumajiteľka, že v konaní o dedičstve po poručiteľovi si uplatnila trovy pohrebu (resp. že v predmetnom konaní žiadala od žalovanej sumy odpočítať trovy pohrebu 748,56 eura) a že poručiteľovi dala na odkúpenie garsónky 25.000,- Sk nepostačujú bez ďalšieho pre záver, že by súd prvej inštancie vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z obsahu listín a ostatných vykonaných dôkazov nevyplývali, ani inak nevyšli v priebehu konania najavo, že by

pri svojom rozhodnutí opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor.

15. Vo vzťahu k tvrdeniu, že žalovaná bola spolumajiteľkou účtu aj vkladnej knižky odvolací súd uvádza, že z obsahu pripojeného súdneho spisu Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 23D/751/2004, Dnot 95/2004 vyplýva, že v rámci zisťovania majetku a dlhov poručiteľa bol zo strany konajúceho súdu vykonaný dopyt na peňažný ústav - Poštová banka, a.s., v ktorej bol vedený bankový účet č. XXXXXXXX/XXXX, ako aj vkladná knižka č. XXXXXXXX/XXXX. Z vyjadrenia banky zo dňa 5.11.2004 vyplývalo, že poručiteľ bol jediným majiteľom bankového účtu č. XXXXXXXX/XXXX. Žalovaná v konaní predložila fotokópiu dispozičnej karty k bankovému účtu č. XXXXXXXX/XXXX, ktorá znela na jej meno a preukazovala, že žalovaná bola disponentom daného bežného účtu. Tento listinný dôkaz však nemohol jednoznačne preukázať spoluvlastnícky vzťah poručiteľa a žalovanej k finančným prostriedkom uloženým na predmetnom bankovom účte, keďže dispozičné práva k finančným prostriedkom na bankovom účte nemožno v každom prípade automaticky spájať s postavením majiteľa bankového účtu. Z vyjadrenia banky zo dňa 5.11.2004 bolo tiež možné odvodiť, že usporiadanie vlastníckych práv vo vzťahu k finančným prostriedkom uloženým na bankovom účte a vo vzťahu k finančným prostriedkom na vkladnej knižke, nebolo totožné. Kým finančné prostriedky na bankovom účte mali v zmysle vyjadrenia banky jediného majiteľa - poručiteľa, finančné prostriedky uložené na vkladovom účte mali podľa predmetného vyjadrenia majiteľov dvoch - poručiteľa a žalovanú. Takémuto usporiadaniu vlastníckych vzťahov nepriamo nasvedčoval i predložený závet poručiteľa, ktorý (hoci bol súdom vyhlásený za neplatný a nebolo ho preto možné spájať so žiadnymi právnymi účinkami) tiež mohol prispieť k priblíženiu povahy sporných vlastníckych vzťahov. V predmetnej listine bol zachytený prejav vôle poručiteľa vo vzťahu k finančným prostriedkom uloženým na bankovom účte, ktoré poručiteľ pre prípad svojej smrti v plnom rozsahu zanechával žalovanej. Skutočnosť, že poručiteľ chcel týmto spôsobom disponovať s finančnými prostriedkami na bankovom účte pre prípad svojej smrti, nasvedčuje tomu, že poručiteľ bol presvedčený o svojom vlastníckom práve vo vzťahu k týmto finančným prostriedkom, v dôsledku čoho mali tvoriť predmet dedičského konania po jeho smrti. V uvedenej listine však nebol zachytený prejav vôle poručiteľa vo vzťahu k finančným prostriedkom uloženým na vkladnej knižke, čo môže naopak nasvedčovať tomu, že tieto finančné prostriedky podliehali inému usporiadaniu vlastníckych vzťahov, ako tomu bolo v prípade finančných prostriedkov uložených na bankovom účte, ako to vyplývalo aj z potvrdenia banky zo dňa 5.11.2004. Okrem toho odlišnému usporiadaniu vlastníckych vzťahov nasvedčovala i výpoveď žalovanej na pojednávaní dňa 15.5.2017, na ktorom uviedla, že s poručiteľom bola spolumajiteľkou vkladnej knižky, avšak to, že by bola spolumajiteľkou bankového účtu poručiteľa už neuvádzala (uvádza to však v odvolaní proti rozsudku). Vkladná knižka č. XXXXXXXX/XXXX mala dvoch vkladateľov, poručiteľa a žalovanú, pričom išlo o vkladnú knižku znejúcu na meno, vo vzťahu ku ktorej mali obaja vkladatelia rovnaké dispozičné práva. Uvedená vkladná knižka teda bola vedená vo forme spoločnej vkladnej knižky. Na tomto mieste je potrebné opakovane poukázať na to, že ak sa vkladná knižka zakladá na meno viacerých vkladateľov, vzťahujú sa na právne vzťahy vyplývajúce z existencie zmluvy o vkladovom účte ustanovenia o spoločných právach v zmysle § 512 a nasl. Občianskeho zákonníka. Spoluvlastnícky vzťah ku vkladu na spoločnej vkladnej knižke sa následne prejavuje tým, že záväzok banky na výplatu vkladu viacerým vkladateľom predstavuje deliteľné plnenie. Ak má vkladná knižka dvoch majiteľov, majitelia majú rovnaké právo disponovať vkladom na vkladnej knižke a z právnych úkonov týkajúcich sa vkladu na vkladnej knižke sú zaviazaní spoločne a nerozdielne. Zároveň platí, že každý vkladateľ môže požadovať iba výplatu svojho dielu na vklade a ak medzi účastníkmi vkladového vzťahu nebolo dohodnuté inak (ak nebol dohodnutý iný podiel na vklade), platí, že peňažný ústav musí vyplatiť každému vkladateľovi rovnaký diel. O takýto prípad ide aj pri univerzálnej sukcesii do práv vkladateľa viacerými osobami súčasne, ako je tomu pri dedení. Ak sa teda vklad, ktorý patril súčasne dvom vkladateľom, stane predmetom dedičského konania po jednom zo spoločných vkladateľov, predmetom dedičského konania by mala byť iba jedna polovica spoločného vkladu na vkladnej knižke, vo výške ku dňu smrti poručiteľa - jedného zo spolumajiteľov vkladnej knižky, ak nebol dojednaný iný podiel vkladateľov na spoločnom vklade, čo však v konaní preukázané nebolo. Ako jediný dôkaz po vydaní uznesenia Krajského súdu v Bratislave č.k. 3Co/254/2017-172, zo dňa 29.11.2018, žalovaná na preukázanie vlastníctva vkladov na účte a vkladnej knižke označila opätovne výsluch svedkyne Z. F.. Výsluchom tejto svedkyne však nebol preukázaný výlučný vlastnícky vzťah žalovanej k finančným prostriedkom na účte či vkladnej knižke a ani jej spoluvlastnícky vzťah k finančným prostriedkom na účte.

16. Vo vzťahu k uplatneniu nákladov na pohreb poručiťa žalovanou odvolací súd uvádza, že podľa zápisnice o predbežnom vyšetrení dňa 14.10.2004 v konaní o dedičstve po poručiťovi žalovaná síce uviedla trovy pohrebu 21.000,- Sk, avšak nie skutočnosť, že tieto vynaložila ona a že tieto si uplatňuje; žiadne doklady preukazujúce vynaloženie akéhokoľvek nákladu na pohreb poručiťa sa v dedičskom spise nenachádzajú. Pokiaľ žalovaná v odvolaní namietla, že jej žiadosť o odčítanie trov pohrebu 748,56 eura od žalovanej sumy súd prvej inštancie nebral do úvahy, tak odvolací súd uvádza, že žalovaná v konaní len poukazovala na uvedenú skutočnosť týkajúcu sa vynaloženia nákladov na pohreb poručiťa, avšak sumu 748,56 eura nežiadala odčítať od žalovanej sumy; vo vzťahu k tejto sume nebola vznesená žiadna hmotnoprávna námietka. Nemožno však nechať bez povšimnutia rozpor v tvrdeniach žalovanej v konaní o dedičstve ohľadom nákladov za pohreb vo výške 21.000,- Sk (697,07 eura) a v predmetnom konaní, v ktorom tvrdí výšku nákladov za pohreb 748,56 eura. Na preukázanie akéhokoľvek nákladu za pohreb však ani v konaní o dedičstve a ani v predmetnom konaní neoznačila žiaden dôkaz (tvrdenie žalovanej o vynaložení nákladov za pohreb vo výške 748,56 eura nemožno považovať za nesporné, nakoľko žalobca 2/ na pojednávaní dňa 16.3.2017 poprel ako ich vynaloženie pre uplatnenie štátneho príspevku, tak aj ich výšku s tým, že náklady boli minimálne).

17. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že poručiťovi dala na odkúpenie garsónky 25.000,- Sk, tak táto skutočnosť aj v prípade pravdivosti tvrdenia nemá žiaden súvis s predmetom konania. Súd prvej inštancie nemal dôvod zaoberať sa uvedenou sumou, keď žalovaná netvrdila, že by v súvislosti s touto sumou mala voči poručiťovi nejakú pohľadávku; práve naopak, v zápisnici o predbežnom vyšetrení v konaní o dedičstve neuviedla žiaden dlh poručiťa. Rovnako v predmetnom konaní nežiadala odčítať uvedenú sumu od žalovanej sumy; vo vzťahu k tejto sume nebola vznesená žiadna hmotnoprávna námietka.

18. Námietku žalovanej, že súd prvej inštancie sa nevyporiadal s tým, že výkon práva, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi, by nemal požívať právnu ochranu, možno vyhodnotiť ako odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Jedinou konkrétnou odvolacou námietkou týkajúcou sa nesprávneho právneho posúdenia veci bola teda námietka, že žalobcovia konajú v rozpore s dobrými mravmi.

19. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s touto námietkou v odseku 52. napadnutého rozsudku, pričom s jeho závermi sa možno stotožniť. V prípade existencie akejkoľvek pohľadávky voči poručiťovi mala žalovaná procesné možnosti ako si túto uplatniť. Ak tak neurobila, nemožno súhlasiť s jej záverom, že žalobcovia konajú v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ sa dôvodne domáhajú vydania bezdôvodného obohatenia.

20. Súd prvej inštancie preto na základe vykonaného dokazovania v súlade s § 451 ods. 1, 2 a § 456 Občianskeho zákonníka rozhodol o povinnosti žalovanej vydať žalobcom bezdôvodné obohatenie, ktoré získala vybratím finančných prostriedkov z účtu v celej výške a z vkladnej knižky nad rámec svojho spoluvlastníctva. Na uvedenom základe odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zaväzujúcej časti, t.j. vo výrokoch I., II., III. a IV., ako vo výroku vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. Vo vzťahu k napadnutým výrokom o náhrade trov konania odvolací súd uvádza, že žalobcovia sa žalobou domáhali zaplatenia celkovej sumy 9.006,95 eura s prísl., z čoho suma 783 eur predstavovala náhradu za dva prstene zo žltého kovu (363 eur + 420 eur). Na pojednávaní dňa 15.5.2017 žalobcovia vzali späť žalobu v časti istiny 783 eur predstavujúcej náhradu za prstene. Následne v podaní (datovanom dňom 13.5.2017) podanom na pošte dňa 18.5.2017 a doručenom súdu prvej inštancie dňa 22.5.2017, žalobcovia opätovne vzali späť žalobu v časti istiny 783 eur predstavujúcej náhradu za prstene. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 7C/260/2014-118, zo dňa 12.6.2017, zastavil konanie v časti istiny 783 eur titulom 1 ks obrúčky a 1 ks pánskeho prsteňa (výrok I.) a žalobu v časti uplatnených úrokov vo výške 5 % zo sumy 783 eur odo dňa 8.9.2012 do zaplatenia zamietol (výrok VII.); rozsudok v uvedených výrokoch nadobudol právoplatnosť dňa 7.7.2017.

22. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku výrok o nepriznaní náhrady trov konania žiadnej zo strán sporu v zastavujúcej časti odôvodnil dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, pre ktoré aplikoval § 257 CSP. Tieto vzhliadol v skutočnosti, že k čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo z dôvodu tvrdenia žalovanej, že prstene nemá, pričom jeden z nich bol poručiťovi ukradnutý v máji - v júni 2006, čo bolo aj hlásené na polícii, ale doklady o tejto udalosti už zahodila (nijakým listinným dôkazom svoje tvrdenie nepreukázala); túto skutočnosť mala žalovaná uviesť so silnými emóciami tak, že musela byť na pojednávanie konané dňa 16.3.2017 privolaná RZP; na základe uvedenej skutočnosti sa žalobcovia rozhodli viať žalobný návrh v časti istiny 783 eur späť.

23. Odvolací súd uvádza, že dôvod čiastočného späťvzatia uvádzaný súdom prvej inštancie nevyplýva z prednesu právnej zástupkyne žalobcov ohľadom čiastočného späťvzatia na pojednávaní dňa 15.5.2017, ani z podania žalobcov datovaného dňa 13.5.2017. Práve naopak, ani v prednese a ani v podaní nie je uvedený žiaden dôvod, pre ktorý sa žalobcovia rozhodli vziať žalobu čiastočne späť. Na pojednávaní dňa 16.3.2017 žalovaná uviedla, že prstene zo žltého kovu nemá, boli ukradnuté poručiťovi v máji - júni 2006, pričom polícii o ukradnutých prsteňoch nepovedal; následne sa vyjadrovala k použitiu zostatkov na vkladnej knižke a účte. Súd prvej inštancie potom na pojednávaní vyhlásil uznesenia v zmysle § 181 ods. 2 CSP, vykonal dokazovanie listinami a následne sa vyjadrili právna zástupkyňa žalobcov (o.i. uviedla, že ohľadom prsteňov by bolo možné urobiť ústupok voči žalovanej) a žalobca 2/ (o.i. uviedol, že pohreb poručiťeľa bol rozptýl na lúke s minimálnymi nákladmi, že peniaze na účte boli poručiťove a že žalovaná utrhla plomby na byte a vnikla do garsónky). Až následne bolo pojednávanie prerušené o 10.00 hod. z dôvodu privolania RZP; podľa úradného záznamu na č.l. 87 prišlo žalovanej počas pojednávania o 10.00 hod. nevoľno a bola privolaná RZP. Žalovaná v podaní zo dňa 30.3.2017 uviedla, že jej zdravotný stav to nevydržal po tom všetkom, čo si vypočula od odporcu (správne žalobcu 2/ - pozn. odvolacieho súdu). Uvedené skutočnosti sú v úplnom rozpore so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaná uvádzala skutočnosti ohľadom prsteňov so silnými emóciami tak, že musela byť privolaná RZP a že na základe uvedenej skutočnosti sa žalobcovia rozhodli viať žalobný návrh v časti istiny 783 eur späť.

24. Pri žalovanej istine 9.006,95 eura tak bolo konanie v časti o zaplatenie 783 eur zastavené (zastavenie konania v tejto časti procesne zavinili žalobcovia) a v časti o zaplatenie 1.534,78 eura bola žaloba zamietnutá; žalovaná tak bola procesne a meritórne úspešná v časti o zaplatenie 2.317,78 eura (25,73 % zo žalovanej sumy). Pri vyhovení žalobe v časti o zaplatenie 6.689,17 eura (74,27 % zo žalovanej sumy) potom predstavuje pomer úspechu žalobcov 48,54 % (74,27 % - 25,73 %). Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti náhrady trov konania, t.j. vo výrokoch VI. a VII., zmenil v súlade s § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcom priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v pomere 48,54 %.

25. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcom priznal proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mali vo veci samej plný úspech.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).